

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

вул. Митрополита Василя Липківського, 45, м. Київ, 03035, тел. (044) 251-62-62, (044) 251-62-66

E-mail: sl.dilovod@amcu.gov.ua, сайт: amcu.gov.ua, код згідно ЄДРПОУ 00032767

№ _____ На № _____ від _____

Комітет Верховної Ради України
з питань економічного розвитку

Комітет Верховної Ради України
з питань інтеграції України до
Європейського Союзу

Щодо законопроекту № 6532

Антимонопольний комітет України (далі – **Комітет**) відповідно до частини третьої статті 20¹ Закону України «Про Антимонопольний комітет України» опрацював проєкт Закону України «Про внесення зміни до статті 3 Закону України «Про публічні закупівлі» щодо удосконалення процедур оплати інституційної акредитації, акредитації освітніх програм закладів вищої освіти» (реєстр. № 6532 від 19.01.2022) (далі – законопроект № 6532), внесений народним депутатом Бабаком С.В. та іншими, і в межах компетенції повідомляє.

Законопроектом № 6532 пропонується вивести з-під дії Закону України «Про публічні закупівлі» (далі – **Закон**) закупівлі послуг з акредитації освітніх програм, інституційної акредитації закладу вищої освіти, що надає Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти.

Згідно з пояснювальною запискою до законопроекту № 6532 запровадження запропонованих змін до Закону України «Про публічні закупівлі» обумовлено необхідністю удосконалення наявного механізму забезпечення якості вищої освіти та процедур оплати інституційної акредитації, акредитації освітніх програм закладів вищої освіти, оскільки послуги з акредитації освітніх програм, інституційної акредитації закладу вищої освіти, відповідно до Закону України «Про вищу освіту» надає лише Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти (далі – **НАЗЯВО**), а вартість робіт з акредитації освітньої програми є фіксованою та визначеною в Положенні про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженому наказом Міністерства освіти і науки України від 11.07.2019 № 977, зареєстрованим у Мін'юсті 08 серпня 2019 р. за № 880/33851 (далі – **Положення**). У зв'язку із цим конкуренція сторін і пропозицій щодо укладення договорів про акредитацію освітніх програм відсутня.

ДОКУМЕНТ СЕД АСКОД

Сертифікат:

26B2648ADD3032E104000000ED8F3000C07EAC00

Підписувач: Піщанська Ольга Станіславівна

Дійсний з: 21.11.2022 15:55:11 по 21.11.2024 15:55:11

Антимонопольний комітет України

№ 300-29.1/01-8576e від 25.07.2023

Статтею 25 Закону України «Про вищу освіту» передбачено, що заклад вищої освіти, який бажає акредитувати освітню програму, подає до НАЗЯВО письмову заяву та документи, що підтверджують відповідність його освітньої програми та освітньої діяльності за такою програмою вимогам та критеріям, встановленим Положенням. Особливості акредитації узгоджених між закладами вищої освіти, у тому числі іноземними, освітніх програм та освітніх програм більше ніж за однією спеціальністю визначаються Положенням.

Розділом V Положення передбачено, що в Україні визнаються сертифікати про акредитацію освітніх програм, видані іноземними акредитаційними агентствами чи агентствами забезпечення якості вищої освіти, перелік яких затверджується Кабінетом Міністрів України. Акредитація освітніх програм визнаними іноземними акредитаційними агентствами прирівнюється до акредитації НАЗЯВО та не потребує підтвердження НАЗЯВО.

Однак приписами статей 25, 25¹ Закону України «Про вищу освіту» передбачено, що акредитацію освітніх програм та інституційну акредитацію закладів вищої освіти 2014 (*є добровільною*) здійснює лише НАЗЯВО.

Також, згідно із частиною п'ятою статті 20 Закону України «Про вищу освіту» та пунктом 8 розділу V Положення, НАЗЯВО має право залучати до проведення процедури акредитації освітньої програми акредитовані ним незалежні установи оцінювання та забезпечення якості вищої освіти. Тобто незалежні установи не можуть самостійно здійснювати акредитацію освітніх програм. У той же час, відповідно до статті 23 Закону України «Про вищу освіту» незалежні установи оцінювання та забезпечення якості вищої освіти можуть видавати закладам вищої освіти власні сертифікати про оцінку освітньої програми та/або систем забезпечення якості вищої освіти.

Отже, законодавчо закріплено виключні повноваження НАЗЯВО щодо здійснення на території України акредитації освітніх програм та інституційної акредитації закладів вищої освіти. Одночасно, згідно із частиною другою статті 40 Закону України «Про публічні закупівлі», переговорна процедура закупівлі застосовується замовником як виняток у разі якщо роботи, товари чи послуги можуть бути виконані, поставлені чи надані виключно певним суб'єктом господарювання за відсутності конкуренції з технічних причин, яка має бути документально підтверджена замовником.

Отже, замовники послуг з акредитації освітніх програм під час закупівлі таких послуг зобов'язані керуватися Законом України «Про публічні закупівлі» (у тому числі статтею 40 цього Закону).

Звертаємо увагу, що постановою Кабінету Міністрів України від 12.10.2022 № 1178 затверджено Особливості здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування (**далі – Особливості**).

Пунктом 36 Особливостей передбачено, що якщо була подана одна тендерна пропозиція, електронна система закупівель після закінчення строку для подання тендерних пропозицій, визначених замовником в оголошенні про проведення відкритих торгів, розкриває всю інформацію, зазначену в тендерній пропозиції, крім інформації, визначеної пунктом 40 цих особливостей, не проводить оцінку такої тендерної пропозиції та визначає таку тендерну пропозицію найбільш економічно вигідною.

Отже, українське законодавство не містить обмежень щодо участі в закупівлях одного учасника, а тому запропонований законопроект № 6532 виняток щодо непоширення дії

Закону на закупівлі послуг з акредитації освітніх програм та інституційної акредитації закладу вищої освіти, які надає НАЗЯВО, є недоцільним.

Згідно зі статтею 141 глави 8 розділу IV «Торгівля і питання, пов'язані з торгівлею» Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – **Угода про асоціацію**), Україна зобов'язалась наблизити власне законодавство у сфері державних закупівель до *acquis* ЄС у сфері державних закупівель, що супроводжуватиметься інституційною реформою та створенням ефективної системи державних закупівель на основі принципів, якими регулюються державні закупівлі Сторони ЄС (зокрема Директиви 2004/18/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 31 березня 2004 року про координацію процедур з проведення тендерів на закупівлю товарів, робіт та послуг, яка була скасована Директивою 2014/24/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 26 лютого 2014 року про державні закупівлі та скасування Директиви 2004/18/ЄС (далі – **Директива 2014/24/ЄС**).

Статтею 151 Угоди про асоціацію передбачено, що Сторони дотримуються низки основних стандартів для укладення будь-яких контрактів, визначених пунктами (2) – (15) цієї статті. Ці основні стандарти походять безпосередньо з правил та принципів державних закупівель, які регулюються *acquis* ЄС у сфері державних закупівель, зокрема принципів недискримінації, рівного ставлення, прозорості та пропорційності.

Відповідно до пункту 5 статті 151 Угоди про асоціацію всі контракти укладаються шляхом проведення прозорих та неупереджених процедур визначення виконавця, що запобігатимуть вчиненню корупційних діянь.

Водночас пунктом 12 зазначеної статті передбачено, що замовники можуть використовувати переговорні процедури лише у визначених виняткових випадках, коли використання такої процедури по суті не спотворює конкуренцію.

Згідно зі статтею 32 Директиви 2014/24/ЄС переговорна процедура без попередньої публікації може бути використана для державних контрактів на виконання робіт, державних контрактів на поставку та державних контрактів на надання послуг, якщо роботи, товари чи послуги можуть бути надані лише певним суб'єктом господарювання через відсутність конкуренції з технічних причин.

Статтею 10 Директиви 2014/24/ЄС передбачено виключний перелік державних контрактів, на які не поширюється зазначена Директива. Серед вказаного переліку відсутні послуги з акредитації освітніх програм, інституційної акредитації закладу вищої освіти тощо.

Крім того, у Європейському Союзі наявні виключення певних секторів економіки з-під дії правил державних закупівель, зокрема вони стосуються закупівель комунальних послуг (вода, енергія, транспорт і поштові послуги). Зазначене врегульовано Директивою 2014/25/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 26 лютого 2014 року про закупівлі суб'єктами, що працюють у секторах водопостачання, енергетики, транспорту та поштових послуг, і про скасування Директиви 2004/17/ЄС.

Враховуючи викладене, запропоновані законопроектом № 6532 зміни не узгоджуються із законодавством Європейського Союзу (*acquis* ЄС), що у випадку його прийняття може призвести до невиконання Україною зобов'язань, передбачених Угодою про асоціацію.

Також, згідно з параграфом 1 статті XV Угоди Світової організації торгівлі про державні закупівлі, положення Статей VII – XIV цієї Угоди, якими регулюється порядок проведення відкритих та вибіркових тендерних процедур, можуть не застосовуватися за

умови, що обмежена процедура не використовується з метою запобігання максимально можливій конкуренції або таким чином, що становить дискримінацію серед постачальників інших Сторін, або захист для національних виробників або постачальників, зокрема у випадку, коли товари чи послуги можуть поставлятися лише певним постачальником і не існує ніякої прийнятної альтернативи або заміни, чи конкуренція відсутня з технічних причин.

Отже, подальше виведення з-під дії Закону закупівель товарів, робіт і послуг, зокрема послуг з акредитації освітніх програм, інституційної акредитації закладу вищої освіти, які надає Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти, не забезпечуватиме дотримання принципів здійснення публічних закупівель, зокрема принципу відкритості та прозорості на всіх стадіях закупівель.

Враховуючи викладене, Комітет не підтримує законопроект № 6532.

Голова Комітету

Ольга ПІЩАНСЬКА